

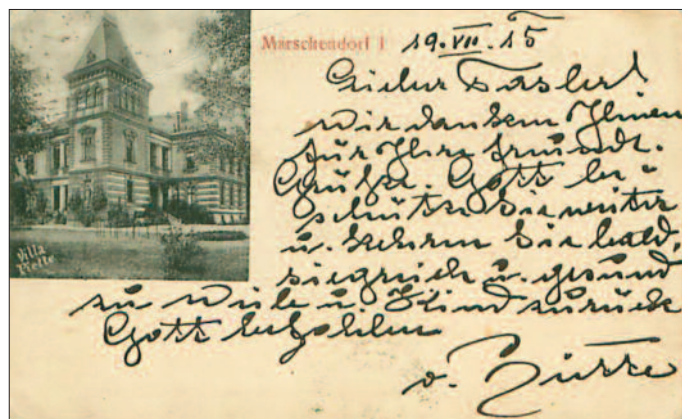

Vila Piette

Slavné vily nejsou jen chloubou metropolí. Zajímavé stavby kvalitní autorské architektury, vytvářející genia loci daného místa, najdeme větší i doma za humny. Jen o nich mnohdy ani nevíme. A nemusí to být zrovna vila Tugendhat Ludwiga Miese van den Rohe či věhlasná „Mülleroverka“ Adolfa Loose. Ukázkovou reprezentantkou těchto pozapomenutých krasavic je v úpském údolí neorenesanční rodinná vila papírenské podnikatelské rodiny Piette-Rivage ve Svobodě nad Úpou. Osvícený investor Prosper Piette-Rivage (1846–1928) ji nechal postavit v letech 1880–82 v areálu své dynamicky se rozvíjející papírny, na rozhraní katastrů tehdy samostatné obce Maršov I. (jejíž čp. 78 jí bylo přiděleno) a Svobody nad Úpou. Stojí na pozemku vymezeném z jedné strany tokem řeky Úpy a z druhé státní silnicí, spojující bývalé okresní město Trutnov s centrální částí východních Krkonoš. V jejím okolí současně vznikala rozlehlý park s mnoha cizokrajnými dřevinami, přirozeně přecházející v přírodní bukový porost na protilehlém svahu řečiště, protkaný sítí promenádních cestiček. Svou symetrickou výpravnou fasádou ve stylu francouzské renesance s masivní věží v bývalém vstupním průčelí a ozdobnou

kulatou věžičkou ukončenou větrnou korouhvičkou v protilehlém severním traktu evokuje budova, i po pozdějších drobných úpravách, pohodlný zámeček s příjemným lidským měřítkem. Rodina Piette užívala vilu nepřetržitě až do roku 1945. Nahoře ve věži měl prý „starý pán“ pracovnu. V dobách, kdy objekt sloužil jako administrativní budova Krkonošských papíren, tam byl podnikový archiv. Navzdory tehdy obvyklému neosobnímu přístupu k majetku nás všech se dodnes zachovaly cenné fragmenty původního vybavení interiérů, např. dřevěný kazetový strop s intarzovanými výplněmi v největší přízemní místnosti, části vykládaného táflování, ostění oken a dveří či vestavěného nábytku, jednoduchá štukatérská výzdoba, jediný pseudokrb z plasticky tvarovaných barevných kachlů nebo umělecky kované zábradlí s motivy rostlinných rozvilin a nástropní malba ve věži. Jen z pěstěného parku je už jen chudičké torzo, postupně ukrajované tu výstavbou dnes už opět zbourané kotelny, tu rozšířením silnice. Od neslavného ukončení letité výroby papíru ve Svobodě nad Úpou je vila prázdná a spolu se stylově nepřehlédnutelnými provozními budovami čeká na nové využití. Jako jedna z možností se rýsuje plánovaná obytné a obchodně relaxační centrum, kterému padne za oběť vedle hnusných přístaveb z dob reálného socialismu nejspíš i pro „piettku“ charakteristická architektura tzv. pobočného závodu, pro market jako stvořená. Na movitého investora, který by tohle pochopil, bohužel asi stále ještě čas nenazrá.

popisek

...

Psát o papírenském podnikateli, šlechtici a humanistovi Prosperu Piette-Rivage by už pomalu mělo být zakázáno. Populární „Otec Krkonoš“ je v kraji pod Sněžkou všeobecně znám i díky mnoha článkům v časopise Krkonoš – Jizerské hory. Navíc má ve Svobodě nad Úpou vedle pomyslného pomníku budovaného světovou pověstí kvalitních papírů značených tradiční mořskou vlaštovkou v letu a neúnavnou snahou o rozkvet oblasti i ten opravdový od vynikajícího trutnovského sochaře Emila Schwantnera. V neposlední řadě jej propaguje naučná turistická stezka Via Piette otevřená v létě 2006 za účasti mnoha jeho potomků.

Věnujme tedy pozornost autorovi projektu, o němž se v souvislosti s uvedenou vilou mimo odborné kruhy moc neví, i když originální stavební plány z roku 1879 jsou uchovány v archivu Národního technického muzea v Praze na Letné a jeho jméno spolu s vrocením v nápisu na věži i pod několikaletou přemalbou stále prosvítá. Je zcela v duchu piettovske velkorysosti, že vypracováním stavební dokumentace, od ideového ná-